

Kindlustusvõtja vaidlused kindlustusandjaga hüvitise vähendamise ning kindlustuslepingu kehtivuse üle

Olavi-Jüri Luik
vandeadvokaat
olavi@lextal.ee
Tel 50 97 543

- Kindlustuslepingu puhul on poolte põhikohustusteks vastavalt: kindlustusvõtjal tasuda kindlustusmakset ja kindlustusandjal tasuda kindlustusjuhtumi saabumisel kindlustushüvitist.
- **Tundub ju lihtne, aga: kus siis tekivad kindlustusvõtjatel probleemid?**

Olukorras, kus kindlustusjuhtumiga seoses kindlustusandjal kindlustusvõtjale etteheiteid ei ole:

- Kuidas määrata kahju suurus?
- Kas kindlustusandja on maksuhaldur?
- Millisel määral peab kindlustusvõtja tegema kindlustusandjaga koostööd?
- Kui kiiresti peab kahju hüvitama?

Kuidas määrata kahju suurus?

- Mida saab teha kindlustusmaakler kindlustuslepingu sõlmimisel:
 - Kindlustusvõtja, kellele rakendub riigihangete seadus
 - Tavaline kindlustusvõtja
- Mida saab teha kindlustusandja, et vähendada vaidlusi?

- Saksamaal ja Soomes ei ole kindlustusandja maksuhaldur, aga Eestis?
 - Kindlustan käibemaksuga ja saan suuremat kindlustusmakset, aga hüvitan.....?
 - Aga kindlustushüvitise tasumisel liisingule ja pangale...?
- Kindlustusmaakleri ja kindlustusandja roll "maksuhalduri" probleemimis

Millisel määral peab kindlustusvõtja tegema kindlustusandjaga koostööd?

- EL ebaausate kaubandustavade direktiiv
- Riigikohtu praktika

- Kui kiiresti peab kahju hüvitama?
 - Mis rolli mängivad kriminaal- ja väärteomenetlused?
 - Aga kindlustusvõtja koostöö mõju?

- Olukorras kus kindlustusjuhtumi järgselt kindlustusandjal eksisteerivad kindlustusvõtjale etteheiteid:
 - Kas kindlustusmakse mittetasumine on ikka alati probleem?
 - Millal omab tähtsust kindlustusriski suurenemine?
 - Millal omab tähtsust ohutusnõuete eiramine?

- Kas kindlustusmakse mittetasumine on ikka alati probleem?
 - Kindlustusmaakler täiendava maksetähtaja andjana
 - Mis saab, kui hüpoteegipidajale ei anta tasumise võimalust
 - Soome kindlustusõigus annab töötule/haigele sisuliselt maksimaalselt kuni kolm kuud tasuta kindlustuskaitset olukorras, kus kindlustusvõtjal ei ole võimalust kindlustusmakset tasuda, aga Eestis?

- Millal omab tähtsust kindlustusriski suurenemine?
 - Küsimustiku põhimõtte või omaalgatuse reegel: kuidas hea kindlustusmaakler ning kindlustusandja saaksid kindlustusvõtjat aidata?

- Millal omab tähtsust ohutusnõuete eiramine?
 - Kuidas tõmmata piir ohutusnõuete täitmise ja riskivälistuse vahele
 - Hooletuse, raske hooletuse ja tahtluse roll ohutusnõuete eiramisel
 - Kindlustusmaakleri roll raske hooletuse välistuse välistajana
 - Kas joove või kehtivate juhilubade puudumine ikka välistab alati kahju hüvitamise?

- **Soomes on leitud, et hüvitise vähendamine või keeldumine tuleb kõne alla vaid siis kui kahju on põhjuslikus seoses ohutusnõuded rikkumisega, sealjuures kindlustusandja peab tõendama süü olemasolu ja selle seost kahjuga ning siis võib ohutusnõuded rikkumisel, kui see ei olnud tahtlik või raskelt hooletu ja teadmiseega, et kahju tekib, kindlustushüvitist vähendada $1/4 - 1/3$.**

- **Nimetatust rohkem saab Soomes vähendada kindlustushüvitist vaid raske hooletuse korral ja teadmiseaga, et kahju tekib (keeldumine või 1/2). Kerge hooletuse korral kuulub kahju hüvitamisele täies ulatuses. Sealjuures tahtluse korral võib asjaoludest (vanus, haigus, meeleseisund, majanduslik seis) tulenevalt tulla kõne alla ka osaline hüvitamine.**

- **Aga Eestis?**

Olavi-Jüri Luik
vandeadvokaat
olavi@lextal.ee
Tel 50 97 543

LEXTAL Tallinn

Rävala pst 4
EE-10143 Tallinn, Estonia
t +372 6400 250
f +372 6400 260
info@lextal.ee

LEXTAL Riga

Grēcinieku str 8
LV-1050 Riga, Latvia
t +371 672 833 91
f +371 672 406 97
info@lextal.lv

LEXTAL Vilnius

Olimpiečių g. 1–2
Entrance 1, Floor 2
LT-09200 Vilnius, Lithuania
t +370 5 210 27 33
f +370 5 210 27 32
info@lextal.lt